

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Скульптура	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Базова
Спеціальність	023«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Семестри	1

Академічний живопис

Семестр 1 (осінь 2020)

14вересня — 29грудня

Викладач Наталуха Ірина Миколаївна, доцент кафедри скульптури**E-mail, тел.** irinanataluha75@gmail.com, 0679113877**Заняття** Четвер 10.45 – 12.20 ауд. 111 (Н корпус)**Консультації****Адреса** ауд. 203 а, поверх 2, корпус Н, вул. Мистецтв 8**Телефон****КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ**

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем електронні листи, Viber, телефон(тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) *в темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Пластична анатомія);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, Пстудента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Пластична анатомія» є певний обсяг знань з академічного рисунку, кольорознавства, техніки і технології живопису. Обов'язковим є достатній рівень навичок малювання замальовок та начерків з екорше людини, графічними матеріалами. Студент отримує повну підтримку умалювання домашніх завдань, оскільки академія забезпечує, необхідними медичними препаратами, екорше людини та необхідною літературу, що є обов'язковим у дисципліні для проведення якісної практичної роботи.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Демонстрація та аналіз матеріалу з методичного фонду академії. Ознайомлення студентів та застосування додаткової літератури з дисципліни :

Методичні рекомендації

1. 6. Методичні рекомендації:

6.1 Методичні вказівки «Пластична анатомія» І.М Наталуха, Харків, ХДАДМ, 2003, 15 стр

6.2 Методические указания «Пластическая анатомия». «Кожа и ее значение в

изображении человека» И.Н Наталуха, ХДАДМ, 2003, 31 стр

- 6.3 Методичні рекомендації «Пластична анатомія» «Кожа та її значення в зображенні людини» І.М Наталуха, ХДАДМ, 2012, 20 стр
- 6.4 Методичні рекомендації «Пластична анатомія» «Пропорції, асиметрія тіла» І.М Наталуха, ХДАДМ, 2012, 51 стр
- 6.5 Методичні рекомендації «Пластична анатомія» І.М Наталуха, ХДАДМ, 2013, 15 стр
- 6.6 Методичні рекомендації «Пластична анатомія» «Полові відзнаки в побудові тіла людини» І.М Наталуха, ХДАДМ, 2013, 11 стр
- 6.7 Методичні рекомендації «Пластична анатомія». Змістовий модуль 1 «Скелет людини» І.М Наталуха, ХДАДМ, 2017, 71 стр
- 6.8 Методичні рекомендації «Пластична анатомія». Змістовий модуль 2 «Міологія та органи чуття» ХДАДМ, 2017, 70 стр

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

1. Учбовий посібник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2008, 144 стр, іл 164
2. Підручник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2018, 206 стр, іл 189
3. Підручник «Пластична анатомія». Книга 1. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2007, 192 стр
4. Підручник «Пластична анатомія». Книга 2. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2009, 208 стр
5. Виконання функції наукового керівника студентів

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань дисципліни «Пластична анатомія», студентами 1-го курсу 1 семестру факультету «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», професійне спрямування: «Станковий живопис», які поділені на 2 модулі потребують наступні матеріали: бумага формату а4, олівці, фарби.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: освоєння знань з побудови тіла людини (побудови скелету, м'язової системи, сухожилків та суглобів), вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету.

Завдання: обумовлені вимогами до бакалавра з образотворчого мистецтва та реставрації творів мистецтва і полягають в одержанні теоретичних знань щодо побудови скелету людини взагалі та його складових; м'язової системи та формування зовнішніх форм людини; вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, пропорцій; впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету та змін, що відбуваються при русі, з метою подальшого засвоєння новітніх комп'ютерних технологій для вирішення фахових задач.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

будівлю кістково-м'язової системи людини;

пропорції та вікові особливості кістково-м'язової системи людини;

зміни, які відбуваються при русі;

вміти:

виконувати анатомічні рисунки по пам'яті;

виражати вплив на пластику та пропорції людини окремих частин скелету;

виражати зміни, які відбуваються при русі;

мати навички:

застосовувати теоретичні та практичні знання з пластичної анатомії при виконанні рисунку людини і подальших творчих роботах.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна “Пластична Анатомія” викладається у межах циклу математичної та природничо-наукової підготовки та призначена для вивчення особливостей будови людини для подальшого застосування набутих знань при опануванні майже усіх дисциплін циклу професійної та практичної підготовки де наявні зображення людини. Вивчення дисципліни пластична анатомія базується на засадах інтеграції теоретичних і практичних знань, отриманих студентами під час аудиторних та самостійних занять.

Дисципліна “Пластична анатомія” вивчає будову і розташування органів які визначають зовнішні форми тіла людини: скелет, м'язи, сухожилля, суглоби, деталі голови; вивчає рухи і пропорції а також міміку, зображення людини на анатомічних основах: побудова фігури на основі скелета і узагальнених м'язових масивів і уточнення деталей на основі окремих анатомічних утворень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення зовнішніх форм тіла, їх особливостей, співвідношення між собою і зміни при русі (динаміка) і у спокої (статика)

Внутрішня структура організму розглядається пластичною анатомією для того щоб зрозуміти виразність зовнішніх форм тіла.

Пластична анатомія задовольняє потреби образотворчого мистецтва. Її часто називають “анатомією для художників”

Дисципліна вивчається студентами 1 курсів денної та заочної форми навчання і має сформувані фахові компетентності художника.

Навчальна програма з Пластичної анатомії містить три складові: анатомія скелету людей та м'язи, пропорції.

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Скелет людини

Тема 1.1 Череп

Тема 1.2 Хребетний стовбур та скелет верхнього плечового поясу

Тема 1.3 Скелет верхньої вільної кінцівки

Змістовий модуль 2. З'єднання кісток

Тема 2.1 Скелет грудної клітки та тазу

Тема 2.2 Скелет вільної нижньої кінцівки

Тема 2.3 З'єднання кісток, суглоби

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Мієлогія та органи чуття

Тема 3.1 М'язи голови, шиї. Очі, ніс, губи, вуха

Тема 3.2 М'язи верхнього плечового поясу, грудей та живота.

Тема 3.3 М'язи верхньої кінцівки.

Змістовий модуль 4. Мієлогія і особливості будови людини

Тема 4.1 М'язи спини, тазу, стегна, гомілки та стопи.

Тема 4.2 Пропорції, вікові та статеві відмінності та пластичні особливості постаті при русі.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання пластичної анатомії є освоєння знань с побудови тіла людини (побудови скелету, м'язової системи, сухожилків та суглобів), вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини впливу на пластику та пропорцію людини окремих частин скелету.

Завдання з дисципліни обумовлені вимогами до бакалавра з образотворчого мистецтва та реставрації творів мистецтва і полягають в одержанні теоретичних знань щодо побудови скелету людини взагалі та його складових; м'язової системи та формування зовнішніх форм людини; вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, пропорції; впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету та змін, що відбуваються при русі, з метою подальшого засвоєння новітніх комп'ютерних технологій для вирішення фахових задач

1.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- Будівлю кістково-м'язової системи людини
- Пропорції та вікові особливості кістково-м'язової системи людини
- Зміни,

уміти:

- Виконувати анатомічні рисунки по пам'яті;
- Виразити вплив на пластику та пропорції людини окремих частин скелету
- Виразити зміни які відбуваються при русі

мати навички:

- Застосовувати теоретичні та практичні знання з пластичної анатомії

На вивчення навчальної дисципліни для денної форми навчання відводиться 90 годин (3 кредитів ЄКТС), з них: лекції – 10 годин (денна форма навчання), практичні аудиторні заняття – 20 годин (денна форма навчання). Самостійна робота – 60 годин (денна форма навчання).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних усних опитувань та перевірки домашніх завдань

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних опитувань.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. За координацію процесу занять та сприятливу атмосферу відповідальність несе викладач. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі нових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Вітається власна думка тлумачення з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідною практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах унеможливорює отримати студентів оцінку за навчальний семестр.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час виконання домашніх завдань виявлено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів або творів мистецтва, студент зобов'язаний його переробити, тому що в цьому випадку бал за роботу буде суттєво знижений. Оскільки плагіат у будь-якому прояві суперечить з поставленою метою дисципліни. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксований на екзаменаційному опитуванні також унеможливорює студентів отримати бал за роботу, або оцінювання відбудеться частково, отримуючи тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю чи не мають факту виявлення плагіату. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		денна форма					
		Усього	Лекції	Практ.	Лаборат.	Індивід.	Самост.
1	2	3	4	5	6	7	8
	Модуль 1						
	Змістовий модуль 1. Скелет людини						
17.09, 22.10	Тема 1.1. Череп	9	1	2			6
17.09, 22.10	Тема 1.2. Хребетний стовбур та скелет верхнього плечового поясу	9	1	2			6
24.09, 29.10	Тема 1.3. Скелет верхньої вільної кінцівки (плече, передпліччя, кисть)	4,5	0,5	1			3
	Змістовий модуль 2. З'єднання кісток						
24.09,15.11, 12.11	Тема 2.1. Скелет грудної клітки та тазу	4,5	0,5	1			3
24.09, 12.11, 19.11	Тема 2.2. Скелет вільної нижньої кінцівки (стегно, гомілка, стопа)	9	1	2			6
	Тема 2.3. З'єднання кісток, суглоби	6	1	1			4
	Усього годин:	42	5	9			28
	Модуль 2						
	Змістовий модуль 3. Міологія та органи чуття						
1.10,26.11	Тема 3.1. М'язи голови, ший. Очі, ніс, губи, вуха.	10,5	1	2,5			7
8.10, 10.12	Тема 3.2. М'язи верхнього плечового поясу, грудей та живота	9	1	2			6
	Тема 3.3. М'язи верхньої кінцівки (плеча, передпліччя, кисті)	9	1	2			6
	Змістовий модуль 4. Міологія і особливості будови людини						
15.10, 17.12	Тема 4.1. М'язи спини, тазу, стегна, гомілки та стопи	10,5	1	2,5			7
15.10, 24.12	Тема 4.2. Пропорції, вікові та статеві відмінності та пластичні особливості постаті при русі	9	1	2			6
	Усього годин:	48	5	11			32
	Разом за рік:	90	10	20			60

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю: іспит (4 с.).

Форми поточного контролю: графічні альбоми (для денної та заочної форми), контрольні роботи (тільки для денної форми),

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточнетестування та самостійна робота								
Модуль 1	Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2			Підсумковий контроль	Сума
	T. 1.1	T. 1.2	T. 1.3	T. 2.1	T. 2.2	T. 2.3	залік	
	10	20	15	20	15	10	10	
Модуль 2	Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4		Підсумковий контроль	Сума	
	T. 3.1	T. 3.2	T. 3.3	T. 3.1	T. 3.2	іспит		
	15	15	15	25	20	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 — 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента та творчий підхід під час практичних занять та написання статей. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова**

1. Дюваль М. Анатомия для художников / пер. с франц. — М., 1940. — 367 с.
2. Павлов Г.М., Павлова В.Н. Пластическая анатомия // под ред. М.Ф. Иваницкого. — М.: КОИЗ, 1954. — 224 с.
3. Павлов Г.М., Павлова В.Н. Пластическая анатомия. — М.: Искусство, 1966. — 243 с.
4. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия человека и животных. — М.: Высшая школа, 1978. — 187 с.
5. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия и изображение человека на ее основах. — М.: Изобразительное искусство, 1985. — 223 с.
6. Барчаи Э. Анатомия для художников. — Будапешт: Корвина, 1977.
7. Учебный посібник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2008, 144 стр, іл 164
8. Підручник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2018, 206 стр, іл 189
9. Підручник «Пластична анатомія». Книга 1. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2007, 192 стр
10. Підручник «Пластична анатомія». Книга 2. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2009, 208 стр

Допоміжна

1. Воробьев В.П. Атлас анатомии человека. — Л.: Медгиз, 1938. — 352 с.
2. Герасимов М.М. Основы восстановления лица по черепу. — М., 1949. — 255 с.
3. Иваницкий М.Ф. Движения человеческого тела. — М., 1946. — 220 с.
4. Лысенков Н.К. Пластическая анатомия. — М., 1925. — 240 с.
5. Привес М.Г., Лысенков М.К., Бушкович В.И. Анатомия человека. — М.: Гиппократ, 1997. — 361 с.
6. Сапин М.Р., Билич Г.Л. Анатомия человека. — М.: Высшая школа, 1989. — 627 с.